

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
і навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 01 » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Блок дисциплін: Практично-правовий
АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС**

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	081.00.01 Право

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1425/21
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2021 р.

Київ – 2021

Розробники:

Баклан Олег Володимирович, д. ю. н., професор, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Баклан Олег Володимирович, д. ю. н., професор, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

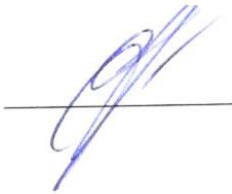
Завідувач кафедри публічного та приватного права

(Лілія ОРЕЛ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 081.00.01 Право 2021 р.

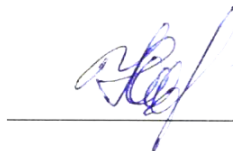
Гарант освітньої програми

(Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено 2021 р.

Заступник декана

(Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Адміністративне право		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4 / 120	
<i>Курс</i>	2	
<i>Семестр</i>	3	
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	1	
<i>Обсяг кредитів</i>	4	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120	
<i>Аудиторні</i>	56	
<i>Модульний контроль</i>	8	
<i>Семестровий контроль</i>	-	
<i>Самостійна робота</i>	56	
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців належного рівня правових знань, системи професійних навичок та умінь щодо практичного застосування положень адміністративно-процесуального законодавства в повсякденному житті з боку органів публічного управління.

Завдання:

- формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління;
- формування сучасної системи місцевого самоврядування;
- запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади і місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг;
- організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;
- створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів;
- запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- зміст та предмет вивчення курсу «Адміністративний процес»;
- понятійно-категоріальний апарат стосовно правового інструментарія, який визначає процес здійснення реалізації норм матеріального адміністративного права;
- сутність і зміст явищ і процесів, які стосуються: формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління; формування сучасної системи місцевого самоврядування; надання державних та громадських послуг; організації на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою тощо;
- актуальні процесуальні проблеми та перепони щодо запровадження адміністративної реформи в Україні;
- позитивний та негативний досвід впровадження окремих засобів та заходів реформування адміністративно-процесуального законодавства в зарубіжних країнах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*:

- орієнтуватися в чинному адміністративно-процесуальному законодавстві;
- вільно використовувати юридичну термінологію стосовно явищ і процесів щодо адміністративно-процесуального законодавства;
- потенційно бути здатним застосовувати в повсякденній практиці знання отримані під час вивчення курсу «Адміністративний процес»;
- сформулювати та висловлювати власну думку з актуальних питань стосовно адміністративно-процесуального законодавства;

застосовувати знання, які отримані при вивченні курсу «Адміністративний процес», при розв'язанні теоретичних та практичних проблем, які стосуються удосконалення арсеналу форм та методів публічного управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				Самостійна
		Аудиторна				
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесуального права	36	8	8			20
Тема 2. Адміністративно-деліктні провадження	36	8	8			20
Тема 3. Реєстраційно-дозвільні процедури та інші неконфліктні провадження	22	6	6			10
Тема 4. Змішані адміністративні провадження	18	6	6			6
Модульний контроль	8					
Разом	120	28	28			56
Усього	120	28	28			56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесуального права

Поняття і сутність адміністративного процесу.

Структура адміністративного процесу (стадії і види адміністративного процесу).

Тема 2. Адміністративно-деліктні провадження

Поняття та сутність адміністративної відповідальності

Адміністративні стягнення

Юридичний склад адміністративного правопорушення

Провадження по справах про адміністративні правопорушення

Тема 3. Реєстраційно-дозвільні процедури та інші неконфліктні провадження

Реєстраційні провадження

Дозвільні провадження

Інші неконфліктні провадження

Тема 4. Змішані адміністративні провадження

Загальна характеристика змішаних адміністративних проваджень

Види змішаних адміністративних проваджень

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Змістовий Модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість
1	Відвідування лекцій	1	14	14
2	Відвідування семінарських занять	1	14	14
3	Робота на семінарському занятті	10	14	140
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5
5	Виконання модульної роботи	25	4	100
	Разом			273
	Максимальна кількість балів:		273	
	Розрахунок коефіцієнта:		0,366	
	Підсумковий бал		100	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Юридична природа процесуальних строків та їх види в адміністративному процесі.
2. Поняття та критерії адміністративної юрисдикції адміністративних судів.
3. Поняття та види підсудності адміністративних справ.
4. Предметна підсудність адміністративних справ.
5. Альтернативна підсудність адміністративних справ.
6. Виняткова підсудність адміністративних справ.
7. Територіальна підсудність адміністративних справ.
8. Виняткова підсудність адміністративних справ.
9. Інстанційна підсудність адміністративних справ.
10. Підсудність кількох пов'язаних між собою вимог.
11. Процесуальний порядок та підстави передачі адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого.
12. Позов, позовна заява, адміністративний позов: поняття, особливості, співвідношення.
13. Види позовів в адміністративному процесі.
14. Право на позов.
15. Сутність та зміст доказування у адміністративному процесі.
16. Характеристика і види доказів.
17. Предмет доказування у адміністративному процесі.
18. Засоби доказування у адміністративному процесі: види та особливості.
19. Забезпечення доказів у адміністративному процесі.
20. Форма та зміст адміністративного позову.
21. Порядок відкриття провадження в адміністративній справі.
22. Забезпечення адміністративного позову.
23. Поняття і ознаки стадії підготовки справи до судового розгляду та її роль у адміністративному процесі.
24. Процесуальний зміст стадії підготовки справи до судового розгляду.
25. Попереднє судове засідання. Завершення підготовчого провадження.
26. Судові виклики і повідомлення.
27. Поняття стадії судового розгляду адміністративної справи та її особливості.
28. Частина (етапи) судового розгляду адміністративної справи.
29. Підготовка до судового розгляду адміністративної справи.
30. Судовий розгляд адміністративної справи.
31. Судові дебати і вихід до нарадчої кімнати.
32. Процесуальні перешкоди судового розгляду адміністративної справи.
33. Відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді.
34. Залишення позовної заяви без розгляду.
35. Зупинення провадження у справі.
36. Закриття провадження у справі.
37. Судові рішення в адміністративному процесі.
38. Постанова: поняття структура, види.
39. Ухвала: поняття, структура, види.
40. Вимоги, яким має відповідати рішення суду в адміністративній справі.
41. Законність і обґрунтованість судового рішення.
42. Порядок ухвалення судових рішень, їх форма.
43. Окремі ухвали адміністративного суду.
44. Додаткове судове рішення адміністративного суду.
45. виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні.
46. Роз'яснення судового рішення.

Завдання:

1. Написати доповідь на одну з тем.

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обгрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обгрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Адміністративне право» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи та під час складання екзамену, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для денної форми навчання

Разом: 120 год., із них: лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі (бали)	Змістовий модуль 1.							
Лекції (бали)	<i>Л1 (1 б) Л2 (1 б) Л3 (1 б)</i>	<i>Л4 (1 б) Л5 (1 б) Л6 (1 б)</i>	<i>Л7 (1 б) Л8 (1 б) Л9 (1 б)</i>	<i>Л10 (1 б) Л11 (1 б)</i>	<i>Л12 (1 б)</i>	<i>Л13 (1 б)</i>	<i>Л14 (1 б)</i>	
Семінарські заняття (бали)		<i>С1 (11б) С2 (11б) С3 (11б)</i>	<i>С4 (11б) С5 (11б)</i>	<i>С6 (11б) С7 (11б)</i>	<i>С8 (11б) С9 (11б)</i>	<i>С10 (11б) С11 (11б)</i>	<i>С12 (11б) С13 (11б)</i>	<i>С14 (11б)</i>
СР (бали)	<i>Письмове завдання (5 балів)</i>							
Модульна КР			<i>Мкр- 25 балів</i>		<i>Мкр- 25 балів</i>		<i>Мкр- 25 балів</i>	<i>Мкр- 25 балів</i>
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік 100 балів							

8. Рекомендовані джерела

8.1. Базові

1. Конституція України від 28 червня 1996. Верховна Рада України. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення 05.01.2020).
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення 05.01.2020).
3. Рішення Конституційного Суду України від 22 квітня 2008 року № 8-рп/2008 у справі № 1-18/2008. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008р710-08> (дата звернення 05.01.2020).
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення 05.01.2020).
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 року. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення 05.01.2020).
6. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 року. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення 05.01.2020).
7. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 року. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12> (дата звернення 05.01.2020).
8. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ міністерства юстиції України від 8.10.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 26.12.2012 № 1950/5). Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98> (дата звернення 05.01.2020).
9. Про виконавче провадження : Закон України від 2 червня 2016 року. Офіційний веб сайт. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19> (дата звернення 05.01.2020).
10. Кодекс адміністративного судочинства України: Наук.-практ. коментар / За ред. О. І. Харитонової, О.М. Пасенюка, М.Р. Аракеляната ін. Харків, 2005. 552 с.
11. Кодекс адміністративного судочинства України: Наук.-практ. коментар: У 2-х т./ За заг. ред. Р.О. Куйбіди. К.: Книги для бізнесу, 2007. Т. 1. 552 с; Т. 2. 728 с.
12. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністративного судочинства України: У 2-х т. Т. 1 / За заг. ред. В.К. Матвійчика. К.: КНТ, 2007. 788 с; Т. 2. 864 с.

8.2. Додаткові

1. Адміністративне судочинство: Підручник. – /За заг. ред. Т.О. Коломоєць. К. Істина, 2009. 251 с.
2. Адміністративна юстиція: проблеми теорії і практики: Настільна книга судді / За заг. ред. О.М. Пасенюка. К.: Істина, 2007.
3. Адміністративний процес України: Навч. посібн. Комзюк А.Т., Бевзенко В.М., Мельник Р.С. К.: Прецедент, 2007. 531с.
4. Теоретичні засади адміністративного процесу: Монографія. Кузьменко О.В. К.: Атіка, 2005. 291 с.
5. Бринцева Л.В. Адміністративно-правовий спір: сутність, поняття, ознаки. Монографія. Харків.: ФІНН. 2010. 112 с.
6. Куйбіда Р.О. І знову про компетенцію адміністративних судів // Юридичний вісник України. 2007. № 26 (625).
7. Колпаков В.К. Настільна книга професійного судді при розгляді адміністративних справ. Посібник для судді. Х.: Харків юридичний, 2011. 476 с.

9. Додаткові ресурси

1. Офіційний веб сайт Верховної Ради України <https://rada.gov.ua>
2. Єдиний державний реєстр судових рішень
<http://www.reyestr.court.gov.ua/Page/1>